

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO, SUDARYTO LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2014 M. SPALIO 2 D. ĮSAKYMU NR. 3D-685, POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015-07-17 Nr. 8D-353 (5.50)

Vilnius

Posėdis įvyko 2015 m. birželio 19 d. 9 val.

Posėdžio pirmininkė – Virginija Baltraitienė, žemės ūkio ministrė, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Gailutė Pikūnaitė, Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) Kaimo plėtros departamento Programų priežiūros ir vertinimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvauja Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto (toliau – Komitetas) nariai, Ministerijos ir Europos Komisijos (toliau – EK) atstovai (dalyvių sąrašas (1 priedas) pridedamas).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl įžanginio žodžio ir darbotvarkės tvirtinimo.

2. Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – Programa) atrankos kriterijų svarstymo.

2.1. Dėl priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.2. Dėl priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.3. Dėl priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.4. Dėl priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.5. Dėl priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.6. Dėl priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sritys „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.7. Dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritys „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.8. Dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritys „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.9. Dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritys „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ atrankos kriterijų svarstymo.

2.10. Dėl priemonės „LEADER“ veiklos sritys „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“.

2.11. Dėl priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritys „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijų svarstymo.

3. Dėl Informavimo ir viešinimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą strategijos pristatymo.

4. Dėl *Ex ante* vertinimo dėl finansinių priemonių įgyvendinimo galutinės ataskaitos pristatymo.

5. Dėl kitų klausimų svarstymo.

1. SVARSTYTA. Įžanginis žodis, darbotvarkės tvirtinimas.

Komiteto pirmininkė V. Baltraitienė pasveikino susirinkusius dalyvius ir priminė, jog ES teisės aktuose numatyta, kad Stebėsenos komitetas per 4 mėn. nuo Programos patvirtinimo turi pateikti nuomonę dėl paraiškų pagal Programos priemones ir veiklos sritys atrankos kriterijų, kurie vasario mėnesį jau buvo pradėti svarstyti. Pasiūlė patvirtinti darbotvarkę, pratęsti kriterijų svarstymą, taip pat aptarti kitus aktualius klausimus.

Bendru sutarimu pritarta posėdžio darbotvarkei.

NUTARTA. Pritarti posėdžio darbotvarkei.

2. SVARSTYTA. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos atrankos kriterijai. Pranešėja Kaimo plėtros departamento direktorė V. Daugalienė pristatė siūlomus paramos projektų atrankos kriterijus (2 priedas) ir paaiškino, kad tai tik pirminė ir dalinė konsultacija, kadangi neįtrauktas vertinimo balų paskirstymas pagal kriterijus (išskyrus kriterijus dėl žemės konsolidacijos veiklos sritys). Kadangi šiais metais skelbti kvietimų teikti paraiškas paramai gauti pagal šias priemones ar veiklos kryptis nenumatyta (išskyrus žemės konsolidacijos veiklą), buvo pasiūlyta šių kriterijų svarstymą pratęsti kitame SK posėdyje rugsėjo 11 d., kai bus pateiktas galutinis šių kriterijų variantas su atrankos balais. SK nariai taip pat buvo informuoti, kad posėdyje padalintas atrankos kriterijų variantas yra pakeistas, lyginant su išplatintuoju prieš 10 darbo dienų, daugiausia dėl gautų EK pastabų.

Kalbėjo: V. Baltraitienė, G. S. Cironka, F. Lozano, E. Stanionienė, V. Daugalienė, D. Liutikas, A. Stankaitienė, Ž. Morkvėnas, V. Dvilaitis, A. Baravykas, A. Antanaitis, A. Klimavičius, Z. Cironkienė, K. Navickas, J. Talmantas, L. Taparauskienė, N. Tirevičienė.

2.1. SVARSTYTA. Priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ atrankos kriterijai.

J. Talmantas pasiūlė į 8 kriterijų taip pat įtraukti prioritetą projekte dalyvaujantiems asocijuotiems nariams. Taip pat pasiūlė 9 kriterijų dėl ekonominės naudos papildyti aplinkosaugine nauda.

Z. Cironkienė pritarė dėl žaliąjį diplomą turinčių ūkių projektų skatinimo.

A. Stankaitienė suabejojo mokslo daktaro laipsnio bei 2 metų patirties reikalavimu, siūlydama alternatyviai vertinti vieną iš jų ir kaip pavyzdį pateikė, kad, vykdant tarptautinius projektus, projekto vadovui taikomas reikalavimas pasirinktinai arba ilgametė patirtis, kuri yra prilyginama mokslo daktaro laipsniui arba mokslo daktaro laipsnis.

EK atstovė E. Stanionienė atkreipė dėmesį, kad pasiūlytoji alternatyva (mokslo laipsnis *arba* patirtis) jau yra Programoje įrašyta tinkamumo sąlyga, kurios atrankos kriterijai neturėtų dubliuoti.

Ž. Morkvėno manymu reikalavimas turėti tiek laipsnį, tiek patirtį yra perteklinis ir pasisakė už pirmenybės suteikimą turintiems didesnę patirtį projekto vadovams.

Z. Cironkienė pasisakė apie 5 kriterijaus suteikiamą privalumą diegiant aplinkosaugines priemones ir suabejojo, ar realiai tai bus įgyvendinta.

S. Dimaitis pasiūlė į 5 kriterijų įtraukti dirvožemį ir ekologinį ūkininkavimą.

V. Daugalienė paaiškino, kad pateiktas pasiūlymas jau įeina į pakoreguotą 5 atrankos kriterijų ir pateikto kriterijaus detalumo užtenka.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ atrankos kriterijams. Posėdžio metu priimti kriterijai pateikti 3 priede.

2.2. SVARSTYTA. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ atrankos kriterijai ir atrankos balai, kadangi šiai veiklos sričiai numatyta skelbti kvietimą teikti paraiškas dar šiais metais

V. Daugalienė informavo, kad minimalus balų skaičius, kurį turi surinkti paraiška, kad būtų atrinkta finansavimui, yra 25.

A. Klimavičius pasiteiravo, ar iki galo bus parengti projektai, kai juos atrinkinės konsolidacijai.

V. Daugalienė atsakė, kad atrenkant projektus, bus žinoma teritorijų paskirtis, plėtros galimybės ir pan.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ projektų atrankos kriterijams (3 priedas).

2.3. SVARSTYTA. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse“ atrankos kriterijai.

V. Daugalienė pristatė siūlomus projektų atrankos kriterijus. Pažymėjo, kad planuojama apskritojo stalo diskusija su socialiniais partneriais, todėl gali būti, kad šie kriterijai po diskusijų dar keisis.

S. Dimaitis išreiškė nuomonę, kad būtina gilesnė diskusija.

V. Dvilaitis pasiūlė atsisakyti suskirstymo pagal amžiaus grupes, kaip diskriminuojančio požymio.

V. Baltaitienė paaiškino, jog apie tai jau kalbėta praeitame posėdyje ir kad šiuo atveju nei vienai amžiaus grupei neužkertamas kelias kreiptis paramos, o tik duodamas prioritetas - tokiu būdu bandoma suinteresuoti jaunas žmones likti kaime ir, baigus mokyklą, užsiimti verslu.

A. Baravykas atkreipė dėmesį, jog šioje priemonėje ūkininkas, neturintis patirties, ir verslininkas iš miesto negalėtų vienodai konkuruoti, ir įžvelgė miesto žmonių verslo skatinimą kaime.

V. Baltraitienės ir S. Cironkos nuomone, šį aspektą - ar šioje veiklos srityje teikti pirmumą žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams - dar reikia svarstyti.

A. Stankaitienės nuomone, visi pasiūlyti kriterijai iš esmės geri, o jų svarbą galima sureguliuoti suteikiant balus.

K. Navickas pažymėjo, kad smulkiam verslui mieste ir kaime bus teikiamos lengvatinės paskolos pagal SADM priemonę „Verslumas 2014–2020 m.“. Pristatoma priemonė sudaro konkurenciją su SADM administruojama priemone. Pasiūlė svarstyti galimybę su šia priemone startuoti vėliau, po to kai bus įsibėgėjęs paskolų teikimas.

G. Umbrasas atkreipė dėmesį, kad kaime ypač vertinami išsilavinimą turintys specialistai. Pažymėjo, kad šios priemonės dizainas ne toks, abejotina, ar ji ženkliai prisidės prie minėtos problemos (kokybiškų žmogiškųjų išteklių, intelekto pritraukimo į kaimus) sprendimo.

A. Antanaitis atkreipė dėmesį, kad klausimas dėl priemonių, skirtų verslo skatinimui, suderinimo yra kompleksinis. Nors tam tikra konkurencija tarp minėtų priemonių yra, vis tik priemonė kaimui aktuali ir reikalinga. Priminė, kad vyko tarpinsitucinės diskusijos ieškant takoskyrų ir priemonių suderinimo. Pažymėjo, kad taisyklių lygiu turi aiškiai atsispindėti priemonių derinimo mechanizmas. Todėl skatino priemones taisykles derinti su susijusiomis institucijomis (SADM, ŪM, LRVK, FM). Priemonė turėtų sėkmingai papildyti struktūrinę paramą ir išreiškė prielaidą, kad vėliau bus pereita prie kitų finansinių instrumentų panaudojimo.

EK atstovas F. Lozano pasisakė, kad šioje priemonėje svarbiausia atrinkti projektus, atitinkančius jos tikslus. Komitete svarbu iš anksto nustatyti kriterijus ir kiek balų kiekvienam reikia skirti. Su valdančiąja institucija tai buvo aptarta ir tik nedaugelis pasiūlymų buvo keičiami dar vakar. Pasisakė už kriterijų aiškumą. Tam, kad būtų išvengta sudėtingos analizės, jų turėtų būti keletas ir kuo tiksliau apibrėžtų. Nes kuo daugiau projektų teks įvertinti, tuo sudėtingiau bus panaudoti sudėtingą pagalbinę informaciją. Priminė, kad atliekant paramos auditą taip pat yra sudėtinga įvertinti klaidas ir jų išvengti.

Dėl finansinių instrumentų F. Lozano paminėjo, kad neseniai buvo pasirašytas ir šalims narėms išsiųstas kelių EK komisarų laiškas dėl finansinių instrumentų naudojimo skatinimo. Lietuva buvo viena iš nedaugelio šalių, kuri nuo pradžių pasiūlė šių instrumentų naudojimą Kaimo plėtros programoje.

EK atstovė E. Stanionienė atkreipė dėmesį, kad pirmasis kriterijus „pareiškėjo patirtis žemės ūkio veikloje“ neatitinka Programoje šiai veiklos sričiai įrašytų atrankos principų.

V. Daugalienė papildė, kad tai nauja priemonė, kurios nebuvo praeitame programiniame laikotarpyje, todėl visų nuomonė, kaip ir diskusija, yra labai svarbi, kad lėšos būtų tikslingai nukreiptos – pagalba kaimo gyventojams.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.4. SVARSTYTA. Priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijai.

S. Dvilaitis paprieštaravo kriterijui „įmonės vadovė – moteris“, nes tai pažeidžia lygias lyčių galimybes.

V. Daugalienė atsakė, kad ypatingą dėmesį kaimo moterų verslumui skatina teikti pati ES, tai nurodyta Reglamento 1305/2013 preambulės 17 punkte.

R. Armonienė paklausė, kas nutiks, jei moteris vadovė išeis iš darbo projekto įgyvendinimo ar kontrolės laikotarpiu.

V. Baltraitienė pasvarstė, kad taisyklėse tikslinga numatyti būtų apribojimą ją pakeisti vyru.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.5. SVARSTYTA. Priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ atrankos kriterijai.

V. Daugalienė pažymėjo, kad pristatomi bendrieji atrankos kriterijai, tuo tarpu specialiuosius kriterijus nustatys regionų plėtros tarybos, kaip tai numatyta Programoje. Specialieji kriterijai turi neprieštarauti bendriesiems, o juos papildyti, detalizuoti. Specialieji kriterijai taip pat bus pristatomi Stebėsenos komitetui artimiausiame Komiteto posėdyje.

K. Navickas pasiūlė 5 kriterijų „projekto investicijomis mažinamas neigiamas poveikis aplinkai“ praplėsti ir įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio įvertinimą.

A. Klimavičius pasiūlė, kaip kompensaciją gyventojams, gyvenantiems valstybiniuose parkuose ir patiriantiems suvaržymus dėl apribotos ūkinės veiklos, skirti paramą viešoms erdvėms tvarkyti.

V. Daugalienė paaiškino, kad tai spręsti turėtų savivaldybė bendradarbiaudama su Vidaus reikalų ministerijos pagalba regioninei plėtrai. Be to, priminė, kad parama investuojama į ekonomiškai gyvybingas vietas.

Ž. Morkvėnas papildė, kad saugomų teritorijų mažuose kaimuose gyvenantys gyventojai turi daug nepatogumų elementarioms gyvenimo sąlygoms kurti ir pasiūlė suteikti galimybę dalį paramos nukreipti jiems.

S. Krišpinovičius patikino, kad tuo turėtų rūpintis savivaldybė, imdama paramą iš regioninės plėtros teritorijų vystymo programų.

NUTARTA. Pritarti siūlomoms priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ atrankos kriterijams, taip pat papildyti 5 kriterijų žodžiais „prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio“ (3 priedas).

2.6. SVARSTYTA. Priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ atrankos kriterijai.

A. Klimavičius atkreipė dėmesį, kad pagal šią priemonę tinkamos investicijos yra skiriamos apleistų pastatų atstatymui, o ne aplinkos tvarkymui, ir pasiūlė valstybės saugomose teritorijose skirti lėšas ir viešosioms erdvėms tvarkyti. Taip pat pasiūlė koreguoti 4 kriterijų „saugomas teritorijas“ pervardijant į „projektas įgyvendinamas kraštovaizdžio draustinyje arba valstybiniame parke“.

NUTARTA. Pritarti siūlomoms priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ atrankos kriterijams, taip pat teikiant patikslintus kriterijus sekančio Komiteto posėdžiui įvertinti Komiteto narių pasiūlymą dėl Projekto įgyvendinimo teritorijos (4 kriterijus) (3 priedas).

2.7. SVARSTYTA. Priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijai.

A. Stankaitienė pasiūlė pasvarstyti, ar nereiktų įvesti papildomo prioritetinio kriterijaus dėl sumanosios specializacijos pritaikymo įgyvendinant projektą apimant agroinovacijų kryptį, kadangi ūkininkų ir mokslininkų bendradarbiavimas yra pažengęs.

G. S. Cironka paaiškino, kad atsižvelgiant į tai, kad ši priemonė yra nauja ir iškyla daug klausimų, į kuriuos ne visi atsakymai yra aiškūs, artimiausiu metu dar bus diskutuojama su socialiniais partneriais.

L. Taparauskienė pasiteiravo, kaip bus įmanoma atrinkti ekonomiškai naudingus projektus. Atkreipė dėmesį, kad atsižvelgiant į tai, kad galutinis naudos gavėjas yra ūkininkas arba gamintojas, netikslinga prioritetą duoti už prašomą mažesnį paramos intensyvumą, kadangi įgyvendinamas projektas nebus investicinis. Taip pat atkreipė dėmesį, kad 6-ame atrankos kriterijuje nustatytas ūkių skaičius prieštarauja EIP veiklos grupių steigimo taisyklėse nustatytam ūkių skaičiui ir pasiūlė koreguoti apibrėžtą ūkių skaičių, pradedant nuo 5 ūkių.

G. S. Cironka paaiškino, kad šiuo atrankos kriterijumi siekiama didesnės projekto rezultatų

sklaidos, o EIP veiklos grupių steigimo taisyklėse numatytas atrankos kriterijus susijęs su EIP veiklos grupės sudėtimi.

V. Daugalienė paaiškino, kad ne visos investicijos bus remiamos 100 proc., todėl EIP veiklos grupės finansinis prisidėjimas bus reikalingas, o tai galėtų būti ūkininkų indėlis į projektą.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.8. SVARSTYTA. Priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ atrankos kriterijai.

S. Dimaitis pasiūlė į 3 kriterijų įtraukti uogininkystės ir ekologinę veiklas, taip pat į 4 kriterijų, kaip aplinkosauginį elementą, įtraukti dirvožemio atkūrimą. Pasiūlė atsisakyti 5.3. papunkčio dėl asmenų įdarbinimo, kaip neįgyvendinamo praktiškai.

J. Talmantas pasiūlė 3 kriterijuje įtraukti augalininkystės sektorių.

K. Navickas pasiūlė tiksliau apibrėžti 2.2 kriterijų dėl miško valdų dydžio skatinant ne miško išskirtimą, o miško aplinkosaugines ar atkuriamosios vertės veiklas.

V. Daugalienė atkreipė dėmesį, kad šios veiklos srities paramos paraiškos bus priimamos tik kitais metais, todėl pateikti pasiūlymai bus apsvarstyti vėliau.

K. Navickas pastebėjo, kad, apibrėžiant kiekvieno smulkiojo miško valdytojo pajamas, reiktų jas patikslinti kaip pajamas iš aplinkosauginės atkuriamosios veiklos, o ne pajamas iš miško kirtimo ir pan.

V. Daugalienė paaiškino, kad šioje veiklos srityje skatinama bendradarbiavimo veikla.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.9. SVARSTYTA. Priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ atrankos kriterijai.

Dėl 4 kriterijaus pasiūlyta remti ne tik stacionarias prekybos vietas, bet ir mobilies.

Ž. Morkvėnas atkreipė dėmesį dėl 5 kriterijuje nurodyto tarpininko dalyvavimo ir pasiteiravo, ar nereiktų skatinti ūkininkų prekiauti be tarpininkų.

S. Dimaitis papildė, kad tarpininku taip pat gali būti kooperatyvas, mažosios bendrijos, kuriuos sudaro patys žemės ūkio produkcijos gamintojai, todėl juos reiktų išskirti atskirai.

V. Daugalienė atkreipė dėmesį, kad šios veiklos srities paramos paraiškos bus priimamos tik kitais metais, todėl pateikti pasiūlymai bus apsvarstyti vėliau.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.10. SVARSTYTA. Priemonės „LEADER“ veiklos srities „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“ atrankos kriterijai.

G. Burokienė paklausė, ar miesto VVG turės pinigų bendradarbiavimui.

V. Daugalienė atsakė, kad kaimo ir miesto VVG bendradarbiavimas numatytas Partnerystės sutartyje.

S. Krišpinovičius papildė, kad jos turi parengti strategijas ir tuomet parama bus galima.

A. Stankaitienė papildė, kad bendradarbiavimo skatinimas yra sveikintinas ir pasiūlė logiškai pasvarstyti, kam bus skiriami prioritetai, ar kai bendradarbiauja 3 VVG – miesto, kaimo ir dvisektorės, ar kaimo vietovių VVG su žuvininkystės VVG.

NUTARTA. Pritarti priemonės „LEADER“ veiklos srities „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“ atrankos kriterijams (3 priedas).

2.11. SVARSTYTA. Priemonės „Techninė pagalba“ veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijai.

M. Šilininkas pasiteiravo, ar šia priemone skatinamas sektorių bendradarbiavimas, ar atskirų sričių partnerių.

V. Daugalienė paaiškino, kad kaimo tinkle yra daugiau kaip 1000 dalyvių ir yra skatinama, kad bendradarbiautų skirtingiems sektoriams priklausantieji tinklo nariai.

A. Baravykas pasiūlė kaimo tinklo lėšas skirti asociacijų veiklai, išlaikymui. Jo nuomone, kaimo bendruomenių išvykų į užsienį rėmimas nekuria jokios pridėtinės vertės.

N. Tirevičienė paaiškino, kad kaimas – tai ne vien ūkininkai, bet ir kitų profesijų žmonės. Projektai, įskaitant išvykas, skirtas gerajai patirčiai skleisti, padeda keisti kaimo mentalitetą.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Techninė pagalba“ veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijams, taip pat patikslinti 2 kriterijų dėl projekto partnerių (3 priedas).

3. SVARSTYTA. Informavimo ir viešinimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą strategija.

Pranešėja Visuomenės informavimo skyriaus atstovė B. Varneckytė pristatė Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos strategiją (4 priedas)) ir informavo, kad ji bus tikslinama pagal EK gautas pastabas.

Kalbėjo: V. Baltraitienė, B. Varneckytė, K. Jankauskas, A. Antanaitis.

A. Antanaitis atkreipė dėmesį, kad ne veltui tiek dėmesio skiriama komunikacijai ir strategijai, nes tinkama komunikacija ir socialinė reklama keičia piliečių elgseną ir pasiteiravo, ar yra numatytos investicijos sveikos gyvensenos propagavimui šioje strategijoje.

V. Baltraitienė atsakė, kad Žemės ūkio ministerija visada skiria daug dėmesio sveikai mitybai ir ekologiškiems produktams.

K. Jankauskas pasiteiravo, kaip bus įgyvendinama ši strategija.

B. Varneckytė atsakė, kad strategijos įgyvendinimas vyks pasiskirstant veikas tarp institucijų ir laikantis takoskyrų.

V. Baltraitienė paaiškino, kad Ministerija atsakinga už politikos formavimą, bet taip pat privalo viešinti paramos taisyklių, paraiškų teikimo, naujas priemones, o informaciją apie Programos įgyvendinimą, projektus, gerąją patirtį ir pan. pristatys Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

NUTARTA. Pritarti informavimo ir viešinimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą strategijai.

4. SVARSTYTA. *Ex ante* vertinimo dėl finansinių priemonių įgyvendinimo galutinės ataskaitos pristatymas. Pranešėja VŠĮ ESTEP atstovė Renata Pakalnytė-Vilpišauskienė pranešimas (5 priedas) pridedamas).

Kalbėjo: V. Baltraitienė, R. Pakalnytė-Vilpišauskienė, F. Lozano, V. Daugalienė.

EK atstovas F. Lozano pritarė, kad laikas ruoštis plėsti finansinių instrumentų naudojimą ir pamažu didinti jų dalį ES paramoje, skiriamoje investicijoms, tačiau suprantama, kad žemės ūkio sektorius nėra palankios nuomonės. Vis dažniau keliami klausimai, kodėl kituose ūkio sektoriuose verslui plėsti dažniausiai naudojamos paskolos, kai tuo tarpu žemės ūkio verslas tokioms investicijoms gauna ES negrąžintiną paramą. Pabrėžė, kad šis vertinimas turėtų būti naudingas ir kitoms įstaigoms ir ministerijoms ieškant galimybių bei teikiant pasiūlymus, kaip panaudoti finansinius instrumentus kaimo plėtrai.

Posėdžio pirmininkė

Virginija Baltraitienė

Posėdžio sekretorė

Gailutė Pikūnaitė

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONIŲ ATRANKOS KRITERIJŲ

Nr.	Atrankos kriterijų nustatymo priežastys ir prielaidos	Siūlomi atrankos kriterijai
1.	<p>PRIEMONĖS „ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“</p>	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ projektų atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdam projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams bei proporcingumo veiksmo dydžiui principo taikymo, prioritetą teikiant ypatingai tiems pareiškėjams, kurie planuos parodomuosius projektus ir informavimo veiklas, susijusias su gyvulininkystės, sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės ūkių plėtra, agrarine aplinkosauga ir klimato kaita, perėjimu iš žemės ūkio į ne žemės ūkio veiklą.</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjo patirtis, įgyvendinant panašius projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu daugiau negu 3 metai. 2. Projekto vadovas turi mokslo daktaro laipsnį toje srityje, pagal kurią ketina teikti paslaugas ir ne trumpesnę kaip 2 metų patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu. 3. Lektoriai, kurie dalyvauja projekte, ugdomąja, šviečiamąja ar mokslo sklaidos veikla, susijusia su numatomo mokomojo renginiu turiniu, užsiima daugiau kaip 3 metus (įrodoma juridinę galią turinčiais dokumentais). 4. Parodomojo bandymo informavimo veiklas organizuoti numatoma: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. visose Lietuvos apskrityse; 4.2. daugiau nei 5 apskrityse įskaitytinai. 5. Projektas susijęs su vieno iš šių sektorių (gyvulininkystė, sodininkystė, uogininkystė ir daržininkystė) plėtra ir (arba) perėjimu iš žemės ūkio į ne žemės ūkio veiklą, agrarine aplinkosauga ir klimato kaita (pvz. biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga dirbamoje žemėje bei integruotas augalų apsaugos produktų naudojimas). 6. Projektas viešins įgyvendinto EIP projekto rezultatus. 7. Numatomas pareiškėjo prisidėjimas savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų: <ol style="list-style-type: none"> 7.1. daugiau nei 15 proc.; 7.2. nuo 10 iki 15 proc. įskaitytinai.

		<p>8. Projekte dalyvaus žaliąjį diplomą ar miško sertifikatą pagal tarptautines miškų sertifikavimo sistemas turintis (-ys) ūkis (-iai).</p> <p>9. Parodomuoju bandymu pagrindžiama metodo taikymo ekonominė ir (arba) aplinkosaugos gerinimo nauda.</p>
2.	<p>PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURŲĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO IR MIŠKININKYSTĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRĄ IR PRITAIKYMĄ“ VEIKLOS „PARAMA ŽEMĖS KONSOLIDACIJAI“</p>	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Investicijos į materialųjį turį“ veiklos srities „Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros, modernizavimo ar pritaikymo infrastruktūra“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ projektų atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdamas projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo bei proporcingumo veiksmo dydžiui principo taikymo. Taip pat prioritetas skiriamas projektams, kuriuose numatoma daugiau aplinkosaugos problemų sprendinių.</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1.1. žemės konsolidacijos projektas apima didesnę žemės konsolidacijos projekte dalyvaujančių asmenų skaičių:</p> <p>1.1.1. nuo 5 iki 25 dalyvaujančių žemės savininkų – suteikiami 5 balai;</p> <p>1.1.2. nuo 26 iki 50 dalyvaujančių žemės savininkų – suteikiami 10 balų;</p> <p>1.1.3. nuo 51 iki 75 dalyvaujančių žemės savininkų – suteikiami 15 balų;</p> <p>1.1.4. nuo 76 iki 100 dalyvaujančių žemės savininkų – suteikiami 20 balų;</p> <p>1.1.5. 101 ir daugiau dalyvaujančių žemės savininkų – suteikiami 25 balai.</p> <p>1.2 žemės konsolidacijos projektas apima didesnę teritoriją:</p> <p>1.2.1. nuo 100 iki 250 ha – suteikiami 5 balai;</p> <p>1.2.2. nuo 251 iki 500 ha – suteikiami 10 balų;</p> <p>1.2.3. nuo 501 iki 750 ha – suteikiami 15 balų;</p> <p>1.2.4. nuo 751 iki 1000 ha – suteikiami 20 balų;</p> <p>1.2.5. nuo 1001 iki 1500 ha – suteikiami 25 balai;</p> <p>1.2.6. daugiau nei 1500 ha – suteikiami 30 balų.</p> <p>1.3. projektas yra susijęs su aplinkos apsaugos tikslų ir uždavinių įgyvendinimu:</p> <p>1.3.1. žemės konsolidacijos projekte projektuojami aplinkos apsaugos tikslams įgyvendinti reikalingi žemės plotai - suteikiami 15 balų;</p> <p>1.3.2. už kitas projekte numatomas biologinės įvairovės, kraštovaizdžio ir vandens telkinių apsaugos priemonės - suteikiami 15 balų.</p> <p>1.4. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:</p> <p>1.4.1. kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo nuo 1 iki 5 procentinių punktų - suteikiami 5 balai;</p> <p>1.4.2. kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo nuo 6 iki 10 procentinių punktų - suteikiami 10 balų;</p> <p>1.4.3. kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo daugiau kaip 10 procentinių punktų - suteikiami 15 balų.</p>

3.	PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA EKONOMINĖS VEIKLOS PRADŽIAI KAIMO VIETOVĖSE“	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama ekonominės veiklos pradžiai“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdam projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams, ypatingą dėmesį skiriant ypatingą jaunimui, užimtumui kaimo vietovėse didinti, o taip pat projektų kokybei, verslo plano turiniui.</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Pareiškėjo patirtis žemės ūkio veikloje:</p> <p>1.1 Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas) ne trumpiau negu 5 metus;</p> <p>1.2. Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas) ne trumpiau negu 4 metus;</p> <p>1.3. Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas) ne trumpiau negu 3 metus.</p> <p>2. Pareiškėjas – kaimo gyventojas arba kaimo vietovėje veikiantis ūkio subjektas:</p> <p>2.1. Pareiškėjas (fizinis asmuo) kaimo gyventojas ne trumpiau negu 5 metus, arba pareiškėjas (juridinis asmuo), kuris ne trumpiau negu 5 metus yra registruotas ir veikia kaimo vietovėje ir pradeda naują veiklos rūšį;</p> <p>2.2. Pareiškėjas (fizinis asmuo) kaimo gyventojas ne trumpiau negu 3 metus, arba pareiškėjas (juridinis asmuo), kuris ne trumpiau negu 3 metus yra registruotas ir veikia kaimo vietovėje ir pradeda naują veiklos rūšį;</p> <p>2.3. Pareiškėjas (fizinis asmuo) kaimo gyventojas ne trumpiau negu 2 metus, arba pareiškėjas (juridinis asmuo), kuris ne trumpiau negu 2 metus yra registruotas ir veikia kaimo vietovėje ir pradeda naują veiklos rūšį.</p> <p>3. Ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas. (<i>pareiškėjo grynas pelningumas, įgyvendinus verslo planą, bus didesnis kaip 2 proc.</i>)</p> <p>4. Pareiškėjas (fizinis asmuo) iki 40 metų:</p> <p>4.1. Pareiškėjas (fizinis asmuo) nuo 18 iki 29 metų;</p> <p>4.2. Pareiškėjas (fizinis asmuo) nuo 30 iki 40 metų;</p> <p>5. Pareiškėjo (fizinio asmens) numatoma projekte vykdyti veikla, atitinka įgytą profesiją.</p>
4.	PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA INVESTICIJOMS, SKIRTOMS EKONOMINĖS VEIKLOS KŪRIMUI IR PLĖTRAI“	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais,</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Pareiškėjo patirtis žemės ūkio veikloje:</p> <p>1.1 Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas, labai maža, maža įmonė) ne trumpiau negu 5 metus;</p> <p>1.2. Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas, labai maža, maža įmonė) ne trumpiau negu 4 metus;</p>

padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „**Ūkio ir verslo plėtra**“ veiklos srities „**Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai**“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms **2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.**

Vykdam projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams, ypatingą dėmesį skiriant užimtumui kaimo vietovėse didinti, žemės ūkio subjektų projektams, kuriuose numatoma vykdyti ne žemės ūkio veiklą.

1.3. Pareiškėjas yra žemės ūkio veiklą vykdančias subjektas (ūkininkas, labai maža, maža įmonė) **ne trumpiau negu 3 metus.**

2. **Pareiškėjas yra kaimo gyventojas arba kaimo vietovėje veikiantis subjektas:**

2.1. Pareiškėjas (**fizinis** asmuo) kaimo gyventojas **ne trumpiau negu 5 metus**, arba pareiškėjas (**juridinis** asmuo), kuris **ne trumpiau negu 5 metus yra registruotas ir veikia** kaimo vietovėje;

2.2. Pareiškėjas (**fizinis** asmuo), kaimo gyventojas **ne trumpiau negu 3 metus**, arba pareiškėjas (**juridinis** asmuo), kuris **ne trumpiau negu 3 metus yra registruotas ir veikia** kaimo vietovėje;

2.3. Pareiškėjas (**fizinis** asmuo), kaimo gyventojas **ne trumpiau negu 2 metus**, arba pareiškėjas (**juridinis** asmuo), kuris **ne trumpiau negu 2 metus yra registruotas ir veikia** kaimo vietovėje.

3. **Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio intensyvumo:**

3.1. virš **10 proc.**;

3.2. nuo **1 iki 5** procentinių punktų.

4. **Projekte diegiamos inovacijos.**

5. **Ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas.**

(ūkio subjekto vidinės grąžos norma yra didesnė nuo 5 proc. iki 25 proc.)

6. **Paraiškos atitiktis horizontaliems principams:**

6.1. Pareiškėjas (**fizinis** asmuo) **iki 40 metų**;

Kai pareiškėjas **juridinis** asmuo:

– **įmonės vadovas** arba **pagrindinis akcininkas / pajininkas** yra **iki 40 metų** amžiaus;

– **arba** ne trumpiau kaip 12 mėnesių nepertraukiamai iki paramos paraiškos pateikimo **ne mažiau kaip 50 proc.** vidutinio metų sąrašinio įmonės **darbuotojų** skaičiaus sudarė **asmenys iki 40 metų**;

6.2. Pareiškėja (**fizinis** asmuo) **moteris**;

Kai pareiškėjas **juridinis** asmuo:

– **įmonės vadovė** arba **pagrindinė akcininkė / pajininkė** moteris;

– **arba** ne trumpiau kaip 12 mėnesių nepertraukiamai iki paramos paraiškos pateikimo **ne mažiau kaip 50 proc.** vidutinio metų sąrašinio įmonės **darbuotojų** skaičiaus **sudaro moteris.**

7. **Projekte numatyta vykdyti veikla šeimos verslas.**

Kai pareiškėjas **fizinis** asmuo, **bent vienas pareiškėjo darbuotojas** yra **šeimos narys**;

Kai pareiškėjas **juridinis** asmuo, **ne mažiau kaip 50 proc.** įmonės **darbuotojų** yra

		<p>šeimoms nariai (Šeimoms nariai - sutuoktinis, tėvas, motina, vaikas nuo 14 metų, globojamasis, globėjas, rūpintojas).</p>
5.	<p>PRIEMONĖS „PAGRINDINĖS PASLAUGOS IR KAIMŲ ATNAUJINIMAS KAIMO VIETOVĖSE“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA INVESTICIJOMS Į VISŲ RŪŠIŲ MAŽOS APIMTIES INFRASTRUKTŪRĄ“</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Planuojamos sutvarkyti viešosios infrastruktūros vartotojų skaičius: 1.1. daugiau nei 200 gyventojų; 1.2. nuo 100 iki 200 gyventojų; 1.3. nuo 70 iki 100 gyventojų; 1.4. nuo 50 iki 70 gyventojų; 1.5. nuo 30 iki 50 gyventojų.</p> <p>2. Projektu užtikrinamas viešųjų paslaugų teikimas ir/arba gerinama jų teikimo kokybė (<i>užtikrinamas / gerinamas vandens tiekimas, tvarkomi objektai, kuriuose teikiamos paslaugos kaimo vietovėse ir pan.</i>).</p> <p>3. Projektu skatinama labiausiai pažeidžiamų visuomenės grupių socialinė įtrauktis (<i>turintiems negalią, pensinio amžiaus asmenims, vaikams, jaunimui ir kt.</i>).</p> <p>4. Projekto rezultatų nauda kaimo ekonominei plėtrai (<i>projekto įgyvendinimo metu bus sukurta verslo kūrimuisi palanki aplinka</i>).</p> <p>5. Projekto investicijomis mažinamas neigiamas poveikis aplinkai (<i>diegiamos technologijos, leidžiančios naudoti energijos, vandens taupymo priemonės, prisidedama prie CO2 dujų išmetimo, klimato kaitos mažinimo, prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio, vandens kokybės gerinimo ir pan.</i>).</p>
6.	<p>PRIEMONĖS „PAGRINDINĖS PASLAUGOS IR KAIMŲ ATNAUJINIMAS KAIMO VIETOVĖSE“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA INVESTICIJOMS Į KAIMO KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDĄ, KRAŠTOVAIZDĮ“</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Projektu sutvarkyti objektai gerina gyventojų poilsio ir kultūrinio gyvenimo sąlygas.</p> <p>2. Projekto rezultatų nauda kaimo ekonominei plėtrai (<i>projekto įgyvendinimo metu bus sukurta verslo kūrimuisi palanki aplinka</i>).</p>

	<p>reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdant projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams, ypatingą dėmesį skiriant gamtos ir kultūros bei tautinio paveldo puoselėjimui.</p>	<p>3. Projektas padeda atkurti labiausiai pažeistus kraštovaizdžio elementus šalies probleminėse teritorijose (kriterijus vertinamas pagal 2013 m. Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plane pateiktą kraštovaizdžio būklės analizę).</p> <p>4. Projektas įgyvendinamas saugomoje teritorijoje.</p>
7.	PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA EIP VEIKLOS GRUPĖMS KURTI IR JŲ VEIKLAI VYSTYTI“	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdant projektų atranką atsižvelgiama į numatomų projektų parengimo kokybę ir planuojamus pasiekti rezultatus bei vertinamas naujų produktų, procesų ar technologijų naujumas ir svarbumas, projektų</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Projekte pateikti skaičiavimai, pagrindžiantys, kad projekto rezultatų praktinis taikymas ūkiuose bus ekonomiškai naudingas.</p> <p>2. Projekto vykdytojas numato viešinimo priemonės teikdamas paraišką pagal programos priemonę „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“.</p> <p>3. Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo materialiam turtui įsigyti, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:</p> <p>3.1. virš 1 iki 2 procentinių punktų įskaitytinai; 3.2. virš 2 iki 3 procentinių punktų įskaitytinai; 3.3. virš 3 iki 4 procentinių punktų įskaitytinai; 3.4. virš 4 iki 5 procentinių punktų įskaitytinai; 3.5. virš 5 iki 6 procentinių punktų įskaitytinai; 3.6. virš 6 iki 7 procentinių punktų įskaitytinai; 3.7. virš 7 iki 8 procentinių punktų įskaitytinai; 3.8. virš 8 iki 9 procentinių punktų įskaitytinai; 3.9. virš 9 iki 10 procentinių punktų įskaitytinai; 3.10. virš 10 iki 11 procentinių punktų įskaitytinai; 3.11. virš 11 iki 12 procentinių punktų įskaitytinai;</p>

	<p>rezultatų viešinimas ir taikymo praktikoje mastas.</p>	<p>3.12. virš 12 iki 13 procentinių punktų įskaitytinai; 3.13. virš 13 iki 14 procentinių punktų įskaitytinai; 3.14. virš 14 iki 15 procentinių punktų įskaitytinai; 3.15. virš 15 procentinių punktų. 4. Projektas įgyvendinamas naudojant EIP veiklos grupės narių išteklius (materialinę bazę, darbuotojus). 5. Projektas bus įgyvendinamas pagal paraiškoje pateiktą projekto įgyvendinimo planą, kuris yra pagrįstas. 6. Projekto rezultatai bus pritaikyti ir pademonstruoti: 6.1. daugiau kaip 20 ūkių; 6.2. nuo 10 iki 20 ūkių įskaitytinai.</p>
<p>8.</p>	<p>PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS</p>	<p>SRITIS „PARAMA SMULKIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ BENDRADARBIAVIMUI“</p>
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ projektų atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdam projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams bei proporcingumo veiksmo dydžiui principo taikymo, prioritetą teikiant tiems pareiškėjams, kurių numatomi atlikti bendradarbiavimo veiksmai ir planuojamos investicijos apima didesnę kaimo plėtros dalyvių skaičių gyvulininkystės, sodininkystės ir</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Projekto dalyvių skaičius: 1.1. 7 ir daugiau; 1.2. nuo 4 iki 6.</p> <p>2. Projekte dalyvaujančių subjektų: 2.1. smulkių ūkių ekonominio dydžio, išreikšto produkcijos standartine verte, vidurkis: 2.1.1. nuo 4000 Eur iki 4999 Eur; 2.1.2. nuo 5000 Eur iki 6999 Eur. 2.2. smulkių miško valdytojų miško valdų dydžio vidurkis: 2.2.1. nuo 1 ha iki 3 ha įskaitytinai; 2.2.2. nuo 3 ha iki 7 ha. 2.3. labai mažų įmonių ir (arba) fizinių asmenų vykdomos veiklos trukmės vidurkis: 2.3.1. daugiau nei 5 metai; 2.3.2. nuo 3 iki 5 metų įskaitytinai. 2.3.3. nuo 1 iki 3 metų.</p> <p>3. Projektas susijęs su vienu iš šių sektorių (gyvulininkystė, sodininkystė ir daržininkystė, uogininkystė, miškų ūkis, kaimo turizmas) plėtra.</p> <p>4. Projektas susijęs su agrarinės aplinkosaugos (biologinės įvairovės apsauga ir atkūrimas, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekių mažinimas, saugomų teritorijų apsauga, miško išteklių, bioįvairovės išsaugojimas ir kt.) veikla ir klimato kaita.</p> <p>5. Įgyvendinus projektą:</p>

	daržinininkystės, miškų ūkio, kaimo turizmo sektoriuose. Taip pat prioritetas teikiamas projektams, kurių įgyvendinimas labiau prisidės prie smulkių ūkio subjektų konkurencingumo augimo, jų ekonominės ir aplinkosauginės veiklos gerinimo.	5.1. kiekvieno smulkaus ūkio ekonominis dydis , išreikštas produkcijos standartine verte, padidės daugiau nei 20 proc. ; 5.2. kiekvieno smulkaus miško valdytojo pajamos padidės daugiau nei 20 proc. ; 5.3. kiekviena labai maža įmonė įdarbins ne mažiau kaip 2 asmenis ; 5.4. kiekvienas fizinis asmuo įsteigs labai mažą įmonę . 6. Pagrįstas bendros veiklos socialinis, ekonominis naudingumas.
9.	PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO GRANDINĖMS IR VIETOS RINKOMS SKATINTI VIETOS LYGMENIUI“	SRITIES „PARAMA TRUMPOMS TIEKIMO GRANDINĖMS IR VIETOS
	Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu. Vykdam projektų atranką siekiama tikslesnės projekto atitikties veiklos srities tikslams, efektyvesnio lėšų panaudojimo, vienodų sąlygų ir reikalavimų taikymo visiems pareiškėjams bei proporcingumo veiksmų mastui, ypatingą dėmesį skiriant tiems pareiškėjams, kurių numatomi atlikti bendradarbiavimo veiksmai ir planuojamos investicijos jungia daugiau trumpos tiekimo grandinės dalyvių, taip pat ypatingas dėmesys skiriamas tiesioginių pardavimų ūkiuose, produkto pristatymo vartotojams, ūkininkų prekybos vietų steigimo ir jų palaikymo veikloms..	Projektų atrankos kriterijai: 1. Projekto dalyvių, gaminančių žemės ūkio produkciją, skaičius: 1.1. 7 ir daugiau 1.2. nuo 4 iki 6. 2. Ties sertifikuotus ekologinės, išskirtinės kokybės gamybos produktus ir (ar) sertifikuotus kaip tautinio paveldo tradicinius maisto gaminius . 3. Taikys rinkodaros priemones vykdam tiesioginį produktų pristatymą vartotojams ir (arba) pardavimus ūkiuose . 4. Numatoma ūkininkų pagamintų produktų prekybos vietų plėtra: 4.1. palaikant esamas prekybos vietas; 4.2. steigiant naujas prekybos vietas. 5. Tarpininkas (pardavėjas, mažmeninės prekybos atstovas ir pan.) tarp gamintojo ir galutinio vartotojo yra labai maža įmonė . 6. Planuojamas ūkyje pagamintų žemės ūkio ir maisto produktų pardavimų padidėjimas: 6.1. daugiau kaip 20 proc.; 6.2. nuo 10 iki 20 proc. įskaitytinai.
10.	PRIEMONĖS „LEADER“ VEIKLOS SRITIS „VVG BENDRADARBIAVIMO PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS“	

<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl priemonės „LEADER“ veiklos srities „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“ atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p> <p>Vykdamas projektų atranką siekiama efektyvesnio lėšų panaudojimo ir geriausios projektų atitikties priemonės tikslams ir prioritetams, ypatingą dėmesį skiriant <i>ekonominės plėtros skatinimui, skurdo mažinimui, socialinės įtraukties didinimui arba jaunimo įtraukimui.</i></p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1.1. Projekto įgyvendinime dalyvaujančių partnerių (VVG) skaičius:</p> <p>1.1.1. 5 ir daugiau partnerių;</p> <p>1.1.2. 4 partneriai;</p> <p>1.1.3. 3 partneriai.</p> <p>1.2. Projekte dalyvaujančių partnerių įvairovė:</p> <p>1.2.1. kaimo vietovių VVG, miesto vietovių VVG ir dvisektorė VVG;</p> <p>1.2.2. kaimo vietovių VVG, miesto vietovių VVG ir žuvininkystės VVG;</p> <p>1.2.3. dviejų skirtingų rūšių VVG:</p> <p>1.2.3.1. kaimo vietovių VVG ir dvisektorė VVG;</p> <p>1.2.3.2. kaimo vietovių VVG ir miesto vietovių VVG;</p> <p>1.2.3.3. kaimo vietovių VVG ir žuvininkystės VVG</p> <p>1.3. Projekto pagrindinis tikslas – siekti šio ES kaimo plėtros prioriteto tikslinės srities įgyvendinimo:</p> <p>1.3.1. 6 prioriteto „Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse“ A veiklos sritį „<i>Veiklos įvairinimas, mažų įmonių kūrimas ir plėtojimas, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas</i>“;</p> <p>1.3.2. 3 prioriteto „Skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje“ A veiklos sritį „<i>Pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės schemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir organizacijas, taip pat tarpšakines organizacijas</i>“;</p> <p>1.3.3. 6 prioriteto „Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse“ B veiklos sritį „<i>Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas</i>“;</p> <p>1.3.4. 5 prioriteto „Skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose“ B veiklos sritį „<i>Atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais</i>“;</p> <p>1.3.5. 4 prioriteto „Atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas“ A veiklos sritį „<i>Biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, be kita ko, „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose,</i></p>
---	--

		<p><i>kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, gamtiniu požiūriu didelės vertės ūkininkavimui skirtose teritorijose, taip pat Europos kraštovaizdžių būklei</i></p> <p>1.4. Projekto tikslinė grupė:</p> <p>1.4.1. socialiai pažeidžiamos visuomenės grupės (senyvo amžiaus žmonės, negalia turintys asmenys, skurdą ir skurdo riziką patiriančios šeimos, daugiavaikės šeimos, bedarbiai, kt.)</p> <p>1.4.2. jauni žmonės (asmenys iki 40 metų)</p>
11.	PRIEMONĖ „LIETUVOS KAIMO TINKLAS“	
	<p>Vadovaudamiesi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 74 straipsnio a dalimi (Stebėsenos komitetas pareiškia nuomonę dėl finansuojamų veiksmų atrankos kriterijų), prašome pateikti nuomonę dėl Lietuvos kaimo tinklo narių jungtinių projektų atrankos kriterijų, taikomų paramos paraiškoms, teikiamoms 2014–2020 metų programiniu laikotarpiu.</p>	<p>Projektų atrankos kriterijai:</p> <p>1. Projekto partnerių skaičius:</p> <p>1.1. 5 ir daugiau partnerių;</p> <p>1.2. 4 partneriai;</p> <p>1.3. 3 partneriai.</p> <p>2. Projekto partneriai atstovauja skirtingas sritis (pvz., ūkininkai/verslininkai, mokslininkai/konsultantai, įvairios NVO, valdžios institucijos ir pan.):</p> <p>2.1. 5 sektoriai ir daugiau;</p> <p>2.2. 4 sektoriai;</p> <p>2.3. 3 sektoriai;</p> <p>2.4. 2 sektoriai.</p> <p>3. Projektas prisideda prie didesnio plačiosios visuomenės supratimo apie KPP, jos žinomumo.</p> <p>4. Projektas skirtas gerosios patirties, įgyvendinant KPP, sklaidai.</p>